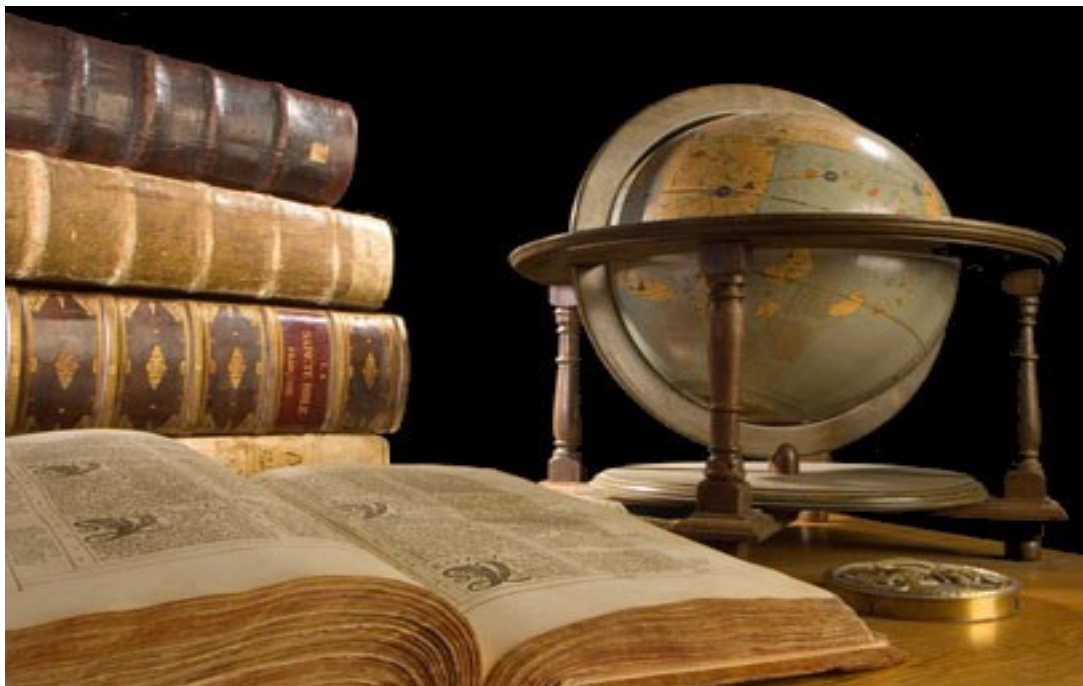

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
Europejska Wyższa Szkoła Biznesu (Poznań, Polska)
Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w
Katowicach (Katowice, Polska)

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СТРАТЕГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ: АКТУАЛЬНІ УПРАВЛІНСЬКІ ПРАКТИКИ

17 квітня 2020 р.

м. Кривий Ріг

УДК 005.1(005.21+001.895)(043.2)

СТРАТЕГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ: АКТУАЛЬНІ УПРАВЛІНСЬКІ ПРАКТИКИ: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2020 року). – Кривий Ріг: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2020. – 319 с.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантів і студентів, практичних працівників і широку читацьку аудиторію.

Голова оргкомітету конференції:

Чернега О.Б. – д.е.н., професор, в.о. ректора Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

Члени оргкомітету конференції:

Никифоров Р.П. – к.т.н., доцент, перший проректор Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Кожухова Т.В. – д.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Бочарова Ю.Г. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Горіна Г.О. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри туризму та країнознавства Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Гудзь Ю.Ф. – д.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Іванова Н.С. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Шендригоренко М.Т. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та аудиту Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Остапенко С.А. – к.п.н., доцент, завідувач кафедри іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Ніколайчук О.А. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

Координатор конференції:

Янковський В.А. – Голова Ради молодих вчених Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

© ДонНУЕТ
імені Михайла Туган-Барановського, 2020
© Автори тез, 2020

СЕКЦІЯ 3

СТРАТЕГІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МІКРО-, МЕЗО- ТА МАКРОРІВНІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ачкасова С.А., Ковальова К.О.	127
РОЗРОБКА КАРТИ РИЗИКІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ РИЗИК-КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	
Бойко В.О.	130
СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Віблій П.І., Лащик І.І., Дума Н.І.	132
ЗОЛОТОВАЛЮТНІ РЕЗЕРВИ: ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА АНАЛІЗ ДИНАМІКИ В УКРАЇНІ	
Віблій П.І., Лащик І.І., Гоменюк В.В.	135
ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ УРЯДОВОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5-7-9%»	
Віблій П.І., Лащик І.І., Котурбаш І.О.	137
БАНКІВСЬКІ СИСТЕМИ КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ: ПРАВОВІ І ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ	
Внукова Н.М., Алікулов А.Р.	140
ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Гакова М.В.	144
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ЧИННИК В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ	
Гранько К.Б.	146
РЕСУРСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
Данкеєва О.М.	149
ВАЖЛИВІСТЬ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРИ ОЦІНЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Дерев'янку О.В.	152
ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПРУДЕНЦІЙНОГО НАГЛЯДУ У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ	
Диковицька Л.В., Зомчак Л.М.	154
МОДЕЛЮВАННЯ ДОСТАТНОСТІ КАПІТАЛУ ТА РОЗПОДІЛУ КРЕДИТІВ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
Іщук С., Коваль Л.	156
ВЕРТИКАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	
Коледіна К.О.	159
ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	
Кондрат І.Ю., Мартинюк Д.Я.	162
СУЧАСНИЙ СТАН ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА	

втручання. Становище справ в різних країнах Латинської Америки схоже, проте всі ці країни шукають власні шляхи для виходу з тривалої фінансової кризи. Тим не менш існують універсальні заходи, які державні органи можуть прийняти для сприяння формування здорових банківських систем, що будуть сприяти економічному зростанню країни, а не перетворюватися в довге бюджетне навантаження. Такі заходи включають в себе проведення стабільної макроекономічної політики, зміцнення системи банківського регулювання та нагляду, вдосконалення прав кредиторів і законодавства з питань банкрутства. Деякі країни Латинської Америки уже прийняли рішення про захисні міри від майбутніх економічних потрясінь. Вони встановили вимоги до величини капіталів банків з урахуванням ризику, що перевищує міжнародні норми по відношенню до державного боргу в іноземній і національній валюті. Ряд інших країн іде по шляху встановлення лімітів на величину ризику банків по операціях з органами державного управління, що аналогічні лімітам, встановленим по секторах економіки.

Література:

1. Allen N. Berger. The Oxford Handbook of Banking / Allen N. Berger, Philip Molyneux, John O. S. Wilson. – London: Oxford university press, 2016. – 984 p.
2. Глушко А. В. Банківські системи країн Латинської Америки / А. В. Глушко. // Реформи і Право. – 2017. – №1. – С. 48–62.
3. Національний банк Аргентини [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bna.com.ar/Personas>.
4. Центральний банк Бразилії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bb.com.br/pbb/>
5. Центральний банк Венесуели [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.bcv.org.ve/>

Внукова Н.М.,

д.е.н., професор

кафедри банківської справи і фінансових послуг

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Алікулов А.Р.,

к.е.н., заступник декана

факультету інформаційно-комунікаційних технологій

Технологічний університет Таджикистану

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Процес глобалізації суттєво впливає на функціонування та розвиток фінансових установ, але в різних країнах світу його швидкість є відмінною. Україна та Таджикистан стали незалежними державами після розпаду СРСР, отже їм необхідно було побудувати власний ринок фінансових послуг і

забезпечити створення та розвиток фінансових установ. В Україні діє 75 банків [1], а в Таджикистані – 17 [2], але із врахуванням кількості населення в цих країнах питома вага у теперішній час даних фінансових установ на душу населення є майже однаковою.

Динаміка рейтингу і індексу фінансового розвитку країн з перехідною економікою (за сукупністю зі 183 країн світу) [3] з 2007 по 2017 рік показала, що Таджикистан майже не змінив своє місце (166/165), і трохи наростив індекс, але Україна погіршила місце (93/112) і незначно, але знизилася індекс, що свідчить про необхідність пошуку інноваційних стратегій розвитку. За подібний аналізований період з 2008-2018 рр. активи банків Таджикистану зросли більш ніж в 3,4 рази, капітал банків у ВВП відповідно піднявся з 6,17% 2008 до 8,59% в 2018 р., обсяг залучених депозитів зріс більше, ніж у 5,1 рази, але обсяги кредитування виросли тільки у 1,8 рази [2], що потребує також пошуку нових інноваційних стратегій на кредитному ринку.

Стратегія реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг в Україні на 2015–2020 роки [4] спрямована на розвиток ринків та запровадження інноваційних стратегій у фінансовій сфері. Зміни державного регулятора небанківської частини ринку фінансових послуг у 2020 році мають створити додаткові заходи впливу на активізацію інноваційної складової перетворень. У «Національній стратегії розвитку Республіки Таджикистан на період до 2030 р.» основними проблемами розвитку фінансового сектора відзначено неефективність використання внутрішнього потенціалу з мобілізації заощаджень і механізму їх трансформації в кредити та інвестиції, низький рівень капіталізації діючих фінансових інститутів, тому що вони надають невеликий список фінансових продуктів, в основному короткострокового характеру, які не відповідають потребам реального сектора для поновлення їх виробничого потенціалу [5]. За останні роки в Україні відбувався процес розширення переліку послуг фінансових установ, але він має пришвидшуватися, у теперішній час НБУ суттєво збільшив свій регуляторний вплив на підвищення капіталізації банків і посилення їх фінансової спроможності.

Провідні науковці в Україні [6] відзначають, що терміновим завданням небанківських фінансових установ при формуванні політики забезпечення високого рівня конкурентоспроможності та реалізації стратегії позиціонування повинно стати досягнення високого рівня довіри своїх клієнтів, розкриття інформації, розширення сфери фінансових послуг, що характерно і для завдань розвитку фінансових установ у Таджикистані.

В умовах глобалізації діагностика і попередження фінансових криз має стати суттєво важливим напрямом в програмах і прогнозах економічного розвитку. Для стратегічного управління особливе значення має перспективність, можливість вибрати і побудувати раціональний напрям розвитку, але між тим він має бути і гнучким, особливо, у сфері цифрових трансформацій. Тут можуть бути використані різні сценарії щодо пошуку моделі структурування ринку фінансових послуг.

В англосаксонській системі переважають небанківські фінансові інститути, які складають приблизно 70% ринку, тоді як у континентальній

системі - навпаки депозитні інститути, зокрема, банки, ці фінансові установи складають ті ж 75% ринку [7]. В Україні переважають банки за обсягом активів, але за кількістю – це небанківські фінансові установи. Щодо Таджикистану там діють 17 банків і 62 небанківські установи, кількість останніх зменшується. Отже, науковці з цієї країни [2] відзначають, що необхідно забезпечити формування фінансового ринку в Таджикистані як інтегрованої системи з наявністю всіх основних його сегментів, мережі банків і небанківських фінансових інститутів, що забезпечують застосування широкого переліку фінансових інструментів і продуктів, адекватних і доступних для повного задоволення потреб суб'єктів ринку в додатковому фінансуванні свого довгострокового розвитку. Також відзначається, що перехід фінансового ринку, що формується, до розвиненого рівня впливає на економічний розвиток через сукупність ефектів, які можна оцінити як ефект синергії, одним з яких є зниження ставки кредитування, яка поки що становить у Таджикистані рівень 20-25%, що потребує її подальшого зниження.

Найбільш кредитованими банками галузями економіки в Україні 2019 року була оптова та роздрібна торгівля та переробна промисловість [8]. Це пояснюється тим, що дані галузі мають найменший ризик діяльності, розповсюджені по всій території України та, взаємодіючи з іншими суб'єктами як товарного ринку, так і ринку послуг, створюють додаткову кількість робочих місць та споживають продукцію різних галузей господарства. Щодо суб'єктного складу переважають кредити суб'єктам господарювання та фізичним особам, майже відсутні небанківським фінансовим установам, отже, інтегрування ринків є низьким.

Запровадження 2020 року в Україні проекту масових кредитів для підприємництва за державної підтримки «Доступні кредити 5-7-9%» [9] будуть інноваційним напрямом розвитку ринків фінансових послуг, тому що тут задіяні не тільки фінансові установи, але й широке коло учасників ринкової інфраструктури, що є важливим для пришвидшення реформ. Вони будуть переформатовані та спрощені в умовах глобальної кризи для збереження робочих місць. НБУ додатково готує ще одну програму фінансової підтримки малого бізнесу.

Для стійкого розвитку фінансових установ в умовах глобалізації можна погодитися з фахівцями з Таджикистану [10], які вважають що виходячи із стратегічного значення фінансових установ для розвитку і інтеграції в світову економіку, оптимізація структурних перетворень в національному господарстві, використання їх потенціалу як природного джерела економічного зростання передбачає подолання наявних деформацій на основі лібералізації та вдосконалення умов функціонування підготовлених сегментів ринкової інфраструктури, до якої належить ринок фінансових послуг.

Література:

1. НБУ: наглядова статистика.2020. №1(186).URL: <https://bank.gov.ua/statistic/supervision-statist>

2. Шарипов Б.М. Теоретико-методологические аспекты формирования и развития финансового рынка в переходной экономике (на примере Республики Таджикистан) Диссертация на соискание ученой степени доктора экономических наук ; Специальность: 08.00.01 - Экономическая теория Институт экономики и демографии Академия наук Республики Таджикистан. Душанбе, 2019. 494 с. URL: <https://tnu.tj/DisserPhD/6D.KOA-004/SharipovBM/SharipovBM.pdf> (Дата звернення: 27.03.2020).

3. International Financial Statistics URL: <https://data.imf.org/?sk=F8032E80-B36C-43B1-AC26-493C5B1CD33B>

4. Стратегія реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки: Розпорядження Нацкомфінпослуг від 19.03.2015 р. № 499. URL: <http://nfp.gov.ua/news/918.html>.

5. Аликулов А.Р. Обоснование механизма формирования и развития регионального банковского кластера (на материалах Центрального Таджикистана). Автореферат на соискание ученой степени кандидата экономических наук. Душанбе, 2019. 27 с.

6. Ніколаєв Є.Б. Підвищення ролі небанківських фінансово-кредитних установ. Фінанси України, 2011. № 12. С. 107-113.

7. Миркин Я. М. Развивающиеся рынки и Россия в структуре глобальных финансов: финансовое будущее, многолетние тренды. М.: Магистр, 2015. 176 с.

8. Кредити, надані депозитними корпораціями. 2019. URL: <https://bank.gov.ua>.

9. Сервіси для бізнесу від проекту «Бізнес-Інкубатор» URL: <https://inkubator.pb.ua/uk/service>.

10. Вахобов А.А. Институциональные основы структурных преобразований в экономике Республики Таджикистан // Фундаментальные исследования. 2015. № 2-12. С. 2646-2651. URL: <http://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=37539> (Дата звернення: 27.03.2020).